10 Οκτωβρίου 2023

Η πεζογέφυρα αποκαλύπτει αρχαιολογικούς θησαυρούς

/ Αφιερώματα / Γενικά Θέματα / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

Η εντυπωσιακή και μοναδική στην Κύπρο εναέρια πεζογέφυρα που ενώνει αρχαιολογικούς χώρους στην Κάτω Πάφο, δεν αποτέλεσε μόνο ένα από τα δημοφιλέστερα εμπλουτιστικά έργα της πόλης το φετινό καλοκαίρι.

Συνέβαλε και στην αποκάλυψη ενός εντυπωσιακού αρχαιολογικού χώρου, ο οποίος δεκαετίες τώρα είναι στη σκιά των παγκοσμίως αναγνωρισμένων αρχαιολογικών θησαυρών της πόλης που δεσπόζουν στο γειτονικό Αρχαιολογικό Πάρκο της Κάτω Πάφου. Πρόκειται για τον λόφο της Φάμπρικας, ένα σύστημα σπηλαίων εντός του λόφου που εδώ και χρόνια αποκαλύπτει τα μυστικά του στους επιστήμονες και αρχαιολόγους που διενεργούν ανασκαφικό έργο στην περιοχή.

Ο μοναδικός αυτός χώρος αποκαλύπτεται το τελευταίο διάστημα και στους απλούς επισκέπτες, κυρίως εξαιτίας της λειτουργίας της εντυπωσιακής πεζογέφυρας που δεσπόζει πέντε μέτρα πάνω από το έδαφος, διασχίζοντας την λεωφόρο που οδηγεί προς το λιμανάκι της πόλης. Η μήκους 400 σχεδόν μέτρων πεζογέφυρα αποτελεί το έμπρακτο σκέλος του τεράστιου έργου της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Κάτω Πάφου. Η πεζογέφυρα στην περιοχή του αρχαιολογικού χώρου του λόφου της Φάμπρικας, έχει μετά από πολύχρονες εργασίες ανοίξει για το κοινό, το οποίο μπορεί πλέον να κάνει την βόλτα του υπεργείως και να μεταβαίνει από την μια πλευρά των αρχαιολογικών χώρων της Κάτω Πάφου στην άλλη, περπατώντας πάνω από την κεντρική λεωφόρο Αποστόλου Παύλου, που οδηγεί από το κέντρο της πόλης προς το λιμανάκι και τον μόλο.

Η τεράστια πεζογέφυρα συνδέει το δυτικό με το ανατολικό τμήμα των αρχαιολογικών θησαυρών της Κάτω Πάφου, με τη μια άκρη της να βρίσκεται στο σημείο που είναι το γνωστό ξενοδοχείο Roman και την άλλη στον λόφο της Φάμπρικας. Η πεζογέφυρα διέρχεται σε μεγάλο ύψος πάνω από την λεωφόρο Αποστόλου Παύλου, δίνοντας ένα εντυπωσιακό πλάνο στους περιπατητές και επισκέπτες των αρχαιοτήτων, αφού έχουν τη δυνατότητα να απολαμβάνουν οπτικά ολόκληρη την αρχαιολογική περιοχή της Πάφου.

Η απόλαυση της βόλτας πάνω από το έδαφος και η περιήγηση από αέρος σε αρχαιότητες της περιοχής, είχε αυτό το καλοκαίρι και παράπλευρα κέρδη, τονίζουν αρχαιολογικοί λειτουργοί στον «Φ». Χιλιάδες επισκέπτες του χώρου, εκμεταλλευόμενοι τη δυνατότητα διακίνησης που προσφέρει η γέφυρα, μπόρεσαν να ανακαλύψουν ένα ακόμη αρχαιολογικοί θησαυρό της Πάφου, τον οποίο οι πλείστοι είχαν μόνο ακουστά ως σημείο εκτέλεσης ανασκαφικών εργασιών εδώ και πολλά χρόνια.

Ο λόφος της Φάμπρικας, που από τους ειδικούς αποκαλείται το κρυμμένο αρχαιολογικό διαμάντι της Πάφου, καταλαμβάνει κεντρικό ρόλο στο μεγάλο έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Πάφου, μέρος του οποίου αποτέλεσε άλλωστε και η κατασκευή της υπέργειας πεζογέφυρας. Ο αρχιτέκτονας και τότε υπεύθυνος υποδομών του Οργανισμού για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης Πάφος 2017, Γιάννης Κουτσόλαμπρος, εξηγεί ότι η κεντρική ιδέα

βασίζεται στη δημιουργία μιας περιήγησης, ενός ευλαβικού αρχαιολογικού περίπατου ταυτόχρονα και μιας αστικής πορείας η οποία χαρτογραφεί την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων με αναφορές για τον επισκέπτη τόσο στην παλιά όσο και στη σύγχρονη πόλη. Η μελέτη των αρχιτεκτόνων που κέρδισε τον σχετικό διαγωνισμό, αναφέρει, αναγνωρίζει την διακοπή της ομαλής κίνησης των υφιστάμενων αρτηριών, λεωφόρου Αποστόλου Παύλου και οδού Αγίας Κυριακής και στρατηγικά με την προσθήκη της πεζογέφυρας, ενοποιεί σε πολλαπλά επίπεδα τον αρχαιολογικό χώρο, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για ενοποίηση και εμπλουτισμό της αρχαιολογικής εμπειρίας, εξηγεί.

Σε ιστορικό και λειτουργικό επίπεδο, αναφέρει ο κ. Κουτσόλαμπρος, το έργο ενοποιεί τους αρχαιολογικούς χώρους εκατέρωθεν της λεωφόρο Αποστόλου Παύλου. Αποκαθιστά την ενότητα με ήπιο τρόπο, με ομαλότητα στην διακίνηση που δίνει ανεμπόδιστη πρόσβαση στα ΑμεΑ, αλλά και στο ευρύ κοινό και με την συγκεκριμένη θέση δημιουργεί σε επίκαιρο και επιλεγμένο σημείο πλατφόρμα παρατήρησης του αρχαιολογικού χώρου. Σε οικολογικό επίπεδο επιτυχαίνει την ενοποίηση του οικοσυστήματος με την ουσιαστική μεταφορά στοιχειών χλωρίδας στην ίδια την γέφυρα, λειτουργώντας αναπόσπαστο στοιχείο του ίδιου του οικοσυστήματος. Επενδύεται με τρυπητή λαμαρίνα και ως δάπεδο χρησιμοποιεί μεταλλική σχάρα, κάτω από την οποία υπάρχουν στοιχεία του οικοσυστήματος, όπως χώμα, χλωρίδα, κτλ, εξηγεί.

Στην πεζογέφυρα υπάρχουν επίσης στοιχεία γραμμικού φωτισμού ενταγμένα στην κατασκευή στο επίπεδο πεζών και στους πυλώνες στήριξης για φωτισμό της από χαμηλά και ανάδειξης της ως σηματοδότη εισόδου, τονίζει. Ο στατικός φορέας της είναι χαλύβδινος. Το κεντρικό δοκάρι της θα είναι από στρογγυλή κοίλη διατομή διαμέτρου 600mm που έχει μεγάλη στρεπτική ακαμψία και μπορεί να παραλάβει τις καμπτικές και στρεπτικές ροπές που επιβάλλει η καμπυλόμορφη μορφή της. Η υποστύλωση του έγινε και πάλι με κοίλες διατομές σε μεταβλητές αποστάσεις μεταξύ τους ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αποφυγής των αρχαιοτήτων.

Ανακάλυψη Ελληνιστικού Θεάτρου

Ο λόφος Φάμπρικα αποτελεί εδώ και χρόνια το πεδίο σωστικών ανασκαφών της αποστολής του Πανεπιστημίου της Αβινιόν σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου. Είναι η περιοχή που έδωσε πριν μερικά χρόνια και τη σπουδαία ανακάλυψη του Ελληνιστικού Θεάτρου, του μεγαλύτερου μέχρι σήμερα και καλύτερα διατηρημένου θεάτρου της συγκεκριμένης περιόδου σε όλο τον ελληνικό χώρο.

Από τα υπόλοιπα σημαντικά ευρήματα των αρχαιολόγων γνωρίζουμε πλέον ότι ο λόφος Φάμπρικα αποτελούσε μια πολύ σημαντική συνοικία της αρχαίας πόλης, η οποία περιελάμβανε νέα κτίρια και βασικά έργα υποδομής, όπως εγκαταστάσεις υδροδότησης. Το 2015 συνεργεία του Τμήματος Αρχαιοτήτων προέβησαν σε έργα στερέωσης και συντήρησης ερειπίων Ρωμαϊκής οικίας, γεγονός που έστρεψε τους προβολείς της δημοσιότητας στην περιοχή η οποία ούτως ή άλλως ήταν ήδη καλά γνωστή στους επιστήμονες ως σημαντική συνισταμένη του λαμπρού παρελθόντος της Πάφου.

Προβολή στον επισκέπτη

Το μεγάλο έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Κάτω Πάφου, που σήμερα είναι πλέον στο στάδιο της ολοκλήρωσης, θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα έργα των τελευταίων δεκαετιών για την πόλη και την επαρχία της Πάφου, αφού δίνει πια την δυνατότητα της περαιτέρω ανάδειξης του σπάνιου αρχαιολογικού πλούτου της Πάφου διεθνώς. Το νέο έργο έχει ως κατάληξη και σημείο αναφοράς την Πλατεία των Εθνών, όπου κήρυξε ο Απόστολος Παύλος κατά την διέλευση του από την Πάφο.

Με το έργο της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων στην Κάτω Πάφο εξυπηρετούνται πολλαπλοί στόχοι, οι κυριότεροι εκ των οποίων είναι η αποκατάσταση της λειτουργικότητας του αρχαίου τοπίου, η υποβοήθηση της

αρχαιολογικής έρευνας και η προβολή των αποτελεσμάτων της στον επισκέπτη, η ενοποίηση και ο εμπλουτισμός της αρχαιολογικής εμπειρίας και διασύνδεσή της με στρώματα της νεότερης ιστορίας και τη σύγχρονη πόλη, καθώς επίσης η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος.

philenews.com